

2. Istraživanja u stijenskim masama

- Plan i program istraživanja
- Metode istraživanja i ispitivanja u stijenama
- Istražno bušenje i ispitivanje u bušotini
- Ostali istražni radovi
- "In situ" metode ispitivanja

Plan i program istraživanja

- Plan i program istraživanja ovisi o vrsti radova (zahvata), veličini i značaju objekata
- Vrste radova
  - Temeljenja
  - Kosine u stijenama
  - Podzemni radovi
  - Veliki iskopi u stijenama
  - Lučke i ostale podmorske građevine
- Primjena odgovarajućih i dostupnih metoda istraživanja i ispitivanja u stijenama
- Utvrđivanje geomehaničkih značajki stijenske mase svih inženjerskogeoloških sredina u području zahvata

Metode istraživanja i ispitivanja u stijenama

- Preliminarna istraživanja
  - Geodetske podloge
  - Prospekcija terena
  - Daljinske metode istraživanja (satelitsko snimanje i snimanje iz aviona)
- Geološke studije i kartiranje
- Geofizičke metode istraživanja
  - Seizmičke metode
  - Geoelektrične metode
  - Georadarske metode
  - Geomagnetske metode
  - Geotermalne metode
  - Gravimetrijske metode

Metode istraživanja i ispitivanja u stijenama

- Istražno bušenje
- Ostali istražni radovi
  - Istražni raskopi
  - Istražna okna
  - Istražni tuneli
- "In situ" metode ispitivanja
  - Određivanje naprezanja u stijenskoj masi
  - Određivanje deformabilnosti stijenske mase
  - Postupak direktnog smicanja
  - Ostale metode ispitivanja

Istražno bušenje

- Utvrđivanje položaja, nagiba i dubine bušotine
- Mehaničko bušenje (udarno, rotacijsko)
- Bušenje uz jezgrovanje (orientirane i neorientirane jezgre)
- Izvještaj bušenja
- Određivanje značajki jezgre (determinacija jezgre)
- Prikaz profila istražne bušotine
- Ispitivanja u bušotini

Određivanje značajki jezgre

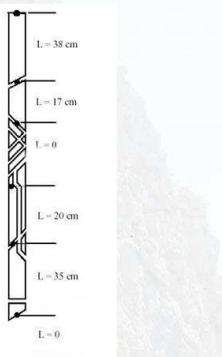
- Geološki opis jezgre
- Ukupni postotak dobivene jezgre
- RQD (Rock Quality Designation)
- FF (Fracturing Factor) – ukupan broj diskontinuiteta po metru dužnom (linijski stupanj ispucanosti)
- Značajke diskontinuiteta (razmak, hrapavost stijenki, čvrstoća stijenki, zijev i ispuna)
- Jednostavna ispitivanja jezgre (PLT, čvrstoća Schmidtovim čekićem)

Određivanje RQD-a (Rock Quality Designation)

Modificirani postotak jezgre

- Uzimaju se komadi jezgre dulji od 10 cm
- Izražava se u %

$$RQD = \frac{\sum X_{10}}{\sum X} \cdot 100$$

P. Hrženjak

Mehanika stijena II

7

Prikaz jezgre istražnog bušenja

Primjer jezgre istražnog bušenja u vaspencima

P. Hrženjak

Primjer jezgre istražnog bušenja u dolomitima

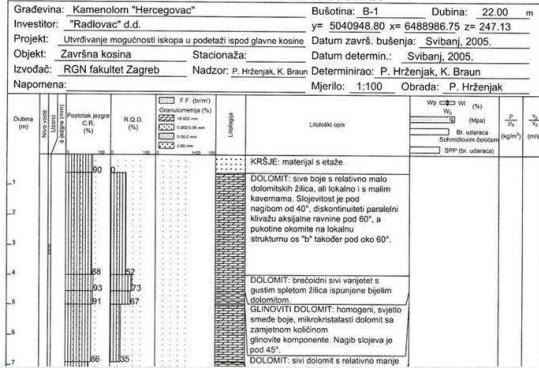

Mehanika stijena II

8

Prikaz profila istražne bušotine

GEOMEHANIČKA ISTRAŽNA BUŠOTINA

P. Hrženjak

Mehanika stijena II

9

Ispitivanja u bušotini

- TV snimanje kanala bušotine
- Geofizičke metode ispitivanja
(seizmičke i geoelektrične metode ispitivanja)
- Presiometarska ispitivanja
(određivanje deformabilnosti stijene oko bušotine)
- Vodopropusnost
(utiskivanjem ili crpljenjem vode)
- Ostala ispitivanja

Određivanje naprezanja u stijenskoj masi

- Hidrauličke metode
  - Hidrauličko frakturiranje
  - Metoda frakturiranja s tlačnim jastukom
  - HTPF metoda
- Metode rasterećenja stijenske mase
  - Površinska
  - Bušotinske
- Metode tlačnih jastuka
- Metode oslobođanja deformacija
  - ASR (Anelastic Strain Recovery) metoda
  - DSCA (Differential Strain Curve Analysis) metoda
- Metoda sloma bušotine
- Ostale metode

Određivanje deformabilnosti stijenske mase

- Metode površinskog opterećenja
(kružna ploča)
- Metode tlačnih jastuka
- Metode radijalnog opterećenja
- Bušotinske metode
  - Metoda opterećenja dna bušotine
  - Metoda opterećenja stijenki bušotine
- Ostale metode